

Mittuniversitetet

Institutionen för utbildningsvetenskap

Utbildningsvetenskaplig kärna 15 h, UVK, Termin 1

Grundlärautbildningen inriktning F-3.

Skriftlig tentamen på lärandeteorier.

Dag: 2012 – 05 - 29

Tid: 8.00 – 11.00

Maxpoäng: 50 poäng

Gräns för ett godkänt resultat (motsvarande 5 bp): 26 poäng

Relationen mellan tentamenspoäng och bedömningspoäng:

46 - 50	10 bp
42 - 45	9 bp
38 - 41	8 bp
34 - 37	7 bp
30 - 33	6
26 - 29	5
0 - 25	0 bp

Kom ihåg att **ange kod på alla sidor**. Fyll i uppgift 1 och 2 i tentan. Besvara **övriga uppgift på separata papper** och lämna in varje uppgift för sig.

Bedömningskriterier:

För att erhålla godkänt resultat på denna tentamen krävs att den studerande

- på ett tydligt sätt kan redogöra för centrala begrepp och synsätt som behandlas i avsnittet
- visa förmåga att reflektera över och kritiskt förhålla sig till kunskapsinnehållet i avsnittet

För att erhålla mer än godkänt resultat på denna tentamen krävs att den studerande, förutom att uppfylla kraven för godkänt

- kan jämföra och analysera de olika synsätt på lärande som ingår i avsnittet.

Lycka till!

Uppgift 1

10 poäng

Ange för varje uppgift vad som är riktigt svar/alternativ. Rätt svar på en deluppgift ger 2 poäng.

Observera: Svarsalternativen i varje uppgift kan vara ett, inget eller flera riktiga alternativ.

Utgå från ett **behavioristisk/undervisningsteknologiskt synsätt** på inläring.

Ange vilket/vilka alternativ som är en relevant beskrivning av synsättet:

a/ Behaviorism kan bl.a. beskrivas som:

- ☐ Ett synsätt som ser till individens beteende
- ☐ Ett synsätt som betonar miljöns betydelse i formandet av beteenden
- ☐ Ett synsätt som växte fram i USA i början av 1900-talet
- ☐ Ett synsätt som var en reaktion på dåtidens psykologi, där man bl.a. förklarade
utveckling utifrån tidiga barndomsupplevelser och omedvetna
personlighetsstrukturer
- ☐ Klassisk- och operant betingning är två olika sätt att förklara och forma
mänsklig beteenden inom synsättet

b/ En positiv förstärkning är enligt ett behavioristiskt synsätt:

- ☐ När någon inte får svar
- ☐ När någon får veta att man borde gjort något annat som var bättre
- ☐ Respons på en uppgift
- ☐ Eleven får en återkoppling som innebär att svaret är bra
- ☐ En artificiell stimulus

c/ En respons är:

- ☐ En uppgift som eleven får beröm för
- ☐ Ett svar på en uppgift
- ☐ Ett uteblivet svar
- ☐ En ökad svårighetsgrad i en uppgift
- ☐ När eleven får veta att svaret är rätt

d/ Ett förstärkningsschema är:

- ☐ Samma sak som en negativ förstärkning
- ☐ En aversiv förstärkning

- ☐ En belöning
- ☐ En fördröjd stimulering
- ☐ En utebliven respons

e/ Ett terminalbeteende är:

- ☐ Det allra sista beteendet
- ☐ När en individ inte förmår lära sig något mer
- ☐ Det uppsatta målet för en inlärningssekvens
- ☐ När det inte finns något mer att lära
- ☐ Det eleven kan beskriva att den har lärt sig

Uppgift 2

10 poäng

Finn fem fel! Du får 2 poäng för varje felaktigt påstående som du finner. Markerar du fler än 5 påståenden bedöms svaret med 0 poäng

Utgår från **ett sociokulturellt synsätt på lärande** och tag ställning till följande påståenden:

- ☐ Lärandet sker i ett samspel
- ☐ Lärandet sker när individen har nått en viss/rätt mognadsnivå
- ☐ Tänkandets utveckling: från samtal mellan människor till samtal inom människan
- ☐ Appropriering innebär att kunskapen fördelas mellan deltagarna i ett samspel
- ☐ Allt lärande är diskursivt
- ☐ Närmaste utvecklingszonen (ZPD) innebär att det finns en viss utvecklingspotential som kan användas/utnyttjas i en liknande framtida lärandesituation
- ☐ Interaktion och kommunikation är centrala processer i ett socialt samspel
- ☐ Språket är den viktigaste artefakten
- ☐ Mänskligt tänkande och handlande är situerat i sociala kontexter
- ☐ Mediering handlar om att förflytta lärandet från en yttre konkret lärmiljö till en mer abstrakt inre lärmiljö
- ☐ Intrapsykiska processer handlar om möten mellan människor
- ☐ "Lärandet är kontextualiserat" innebär att man i en ny miljö/situation, t ex. ett klassrum, kan utgå från en tidigare händelse/situation och göra den möjlig att använda i lärprocessen
- ☐ "Scaffolds" kan översättas med kommunikativa tankestöttor, vägledning
- ☐ Enligt ett sociokulturellt synsätt på lärande kan man låna kognitiv kompetens från någon/något
- ☐ En artefakt kan mediera information
- ☐ Språket kan ses som att det har flera funktioner. En funktion är dess utpekande/indikativa funktion

Uppgift 3

10 poäng

Piaget förklarade tänkandets utveckling som en adaptationsprocess, d.v.s. anpassningsprocess. Benämn de två delprocesser som han ansåg växelverka i adaptationsprocessen, samt redogör för hur han förklarade dem som olika delar i denna anpassningsprocess. Tänk på att din redogörelse ska vara sammanhängande och förklarande.

Uppgift 4

5 poäng

Illeris behandlar olika förklaringar eller sätt att förstå vad som kan vara anledningen till att det avsedda lärandet uteblir. Redogör för två sådana förklaringar.

Uppgift 5

5 poäng

Utveckla Deweys syn på relationen mellan teori och praktik.

Uppgift 6

10 poäng

De olika teoretiska synsätten på lärande, som du har studerat, ser på olika vis den lärande individen som en aktiv person.

- a) Beskriv först kort på vilket sätt behaviorismen/undervisningsteknologi, kognitiv teori enligt Piaget och ett sociokulturellt perspektiv på lärande beskriver detta.
- b) Synliggör sedan minst **en likhet** respektive **en skillnad** som du kan finna när du betraktar två eller alla tre perspektivens sätt att förhålla sig till individens aktiva handlingar i kunskapandet.